

Mentor in znanje

2013/št. 4

Ljudsko izobraževanje ?

Spoštovani mentorji,

Danes bomo spoznali, kako pomembno je, da se študijska skupina starejših študentov s svojim učenjem odpira navzven. Ko se skupina spremeni v primarno socialno skupino, nekakšno združenje med seboj tesno povezanih članov, to ni vedno lahko. Mentor ima pri vzdrževanju pripravljenosti skupine, da se odpre navzven, odločilno vlogo. Odprtost študijske skupine je med drugim pomembna značilnost ljudskega izobraževanja.

Ljudsko izobraževanje poznajo v vseh državah. Pogosto je namenjeno skupinam, ki niso v glavnem toku družbenega dogajanja, ki naj se z izobraževanjem in skupnim delovanjem zavedo svojega pomena in svoje družbene vloge. Pri ljudskem izobraževanju gre za več kot zgolj izobraževanje, *gre za izobraževanje, sodelovanje in skupno delovanje, pri čemer pride do izraza pridobljeno znanje.*

Na tem prepričanju gradimo tudi izobraževanje starejših v Sloveniji. Tu ne gre zgolj za posredovanje znanja o tej ali oni vedi, predmetu ali temi. To ne bi bilo dovolj!

Gre za to, da starejši študenti *znanje uporabijo, nemalokrat ga pod vodstvom in usmerjanjem mentorja tudi namensko pridobivajo, da bi ga lahko uporabili zase in skupnost.*

Rezultati učenja so vidni

Rezultate učenja starejših študentov naj bi bilo moč občutiti v njihovem življenju in skupnosti. Z učenjem se starejši študenti spreminjajo, mislijo drugače, čutijo drugače, ravnajo drugače. Spreminja se njihova družina, njihov krog prijateljev, lokalna skupnost, kjer živijo. Naj v ilustracijo te trditve naštejemo nekatere primere z UTŽO Ljubljana. Študijski krožek nemškega jezika je prevedel delo, ki obravnava hiperaktivne otroke. Vzpostavil je vezi z zamejskimi Slovenci in tako razširil zamisel o izobraževanju starejših onkraj državnih meja. Študijski krožek Umetnost pripovedovanja nastopa na številnih prireditvah: v kampanji proti jemanju drog, pojavu, razširjenem pri mladih ljudeh, na festivalih, v šolah, vrtcih, domovih starejših, kjer so mnogi starejši »podhranjeni z besedo«, kot so dejali. Študijski krožek angleškega jezika je ukrojil uniforme avstrijskih vojakov, napisal scenarij in v angleškem jeziku preučil življenje Jurija Vege ter predstavil delo in življenje tega slovenskega matematika v evropskem projektu v Freiburgu. Študijski krožek Trgi, ulice in stavbe okrog nas pripravlja drobne knjižice v angleškem jeziku, ki vas bodo povedle po ulicah našega mesta skupaj z osebnimi zgodbami piscev. Študijski krožek ruskega jezika se je s pesmijo podal na rusko ambasado, študijski krožek italijanskega jezika je predstavil Živalice iz Rezije in Zvezdico Zaspanko na obisku v Firencah itd. Študenti študijskih krožkov iz medsebojnih odnosov svetujejo na telefonskih linijah za pomoč ljudem v stiski. Ta ali oni študent napiše literarni prvenec, študijo o življenju in zgodovini svoje družine.

To izobraževanje je ljudsko in ima tako svoje značilnosti med njimi:

- *odnosi med mentorjem in študenti so horizontalni.* Tu ni hierarhije, izobraževanje je odgovor na potrebe učne skupine;
- skupina sodeluje pri organizaciji svojega delovanja. Tu imajo na UTŽO posebno vlogo animatorji;
- učna skupina se zaveda, da je *skupnost vir znanja in zlahka sprejme medse vse, ki so ji pripravljene znanje posredovati;*
- učna skupina mora biti odprta za spremembe, predvsem pa mora razviti *nekaj vrlin, med njimi zaupanje. Skupina, ki tega ne doseže, je*

slabo učljiva,

- *mentor in animator imata pri odpiranju skupine v širšo skupnost odločilno vlogo.*

Ta tip izobraževanja nastane ob zunanji spodbudi mentorja Univerze za tretje življenjsko obdobje. *Program se začne z opredelitvijo problema, pričakovanj in potreb skupnosti. Program ima cilj pomagati. Glavni cilj ljudskega izobraževalca (mentorja) je pomagati študentom, da razmislijo o sebi, da vnesejo v okolje spremembe, da omogočijo sebi, da živijo globlje in širše življenje, da vanj vnesejo kulturo.*

Ljudsko izobraževanje ni prenašanje znanja, pač pa omogočanje, da študenti dobijo vpogled vase in skupaj ustvarijo novo znanje.

Pa lep pozdrav,

Dušana Findeisen